

יחס של 1 ל-12 בערך. בינתיים המחיר שמקבל היצרן הוא כבר 28 סנט לליטר. לעומת זאת, המחירים לבשר נמוכים ב-3 ו לעומת המחיר בישראל.

הגזעים האחרים לחלב הולכים ומתחסלים, פרט לג'רסי, שמחזיק מעמד. אשר לבקר לבשר, הם מחזיקים גזעים רבים, אבל הביקוש לשרולה וסימנטל – דעך, ועיקר השימוש הוא באנגוס. גזע זה השתנה לחלוטין בעשרים השנים מאז הסתובבתי כאן. במקום הפרים הנמוכים והקצרים אשר היו אז, עכשיו הפרים ארוכים מאוד. אומרים שיש להם דם הולשטיין בלתי לגלי, אבל הצבע השחור מכסה את הפערים.

★

נחזור למחקר שלנו. כנראה שאנו נשיג את הזירמה במחירים שתקציב המחקר יוכל לעמוד בהם, ונבחר בבעלי סיכוי להמלטה קלה. תוכניתנו להזריע בזירמתם עגלות מכמה טעמים: האחד – על מנת להבטיח שימוש אקראי בזירמה, והאחרים – לנצל אותה במירב היעילות על ידי שימוש בה להזרעת עגלות אשר התעברותן גבוהה. דבר זה טוב הוא כשלעצמו לטיפולן וכן חשוב לתיקון העיוותים הסטטיסטיים ולהוכחה שאין הפוריות בישראל – מבחינה גנטית – רעה כפי שמנסים להציג זאת המעוניינים להוציא לנו שם רע.

הפרים הצעירים ניתנת בחינם, 700 הזרעות לפר לפי חוזה עם המשקים, ומקווים למספר בנות לפי היחס של 10:1, אולם במציאות מספר הבנות המוחזר אינו עולה על 50. עבור נתונים של תחלובה של בת פר צעיר משלמים 10 דולר. יש שיטות שונות כדי להבטיח שימוש בלתי מכוון בזירמה של פרים צעירים. השיטה שהולכת ומתרחבת היא שמזריעים בפרים צעירים ביום אחד בשבוע, ביום בו המנהל המקצועי של הרפת בחופשה. עבור כל פר עם פחות ממאה בנות מקבלים רשימה של התנובות של הבנות שהשתתפו במבחן, ואם יש בת יוצאת דופן מבררים פרטיה במשק. היה מקרה שטעות אצל בת אחת השפיעה על מבחן של הפר ב-360 ק"ג.

במרכז זה יוצרים קשיות של 0.5 סמ"ק וכל קשית מכילה 30 מיליון תאי זרע. את הפרים מחזיקים בחיים ומשמרים מכל פר רק 300-500 מנות למקרה של מות הפר. את הזירמה מתחילים ליצור לאחר המבחן ההקדמי הראשון. בטיפוח שמים לב לערך בדולרים של ההפרש הצפוי ולמבנה הבנות. אגב, בחישוב ערך הדולרים משתנה החישוב בהתאם ליחס המחירים.

בסיכומים האחרונים נתנו משקל של 26 סנט לליטר חלב ושל 3.10 דולר לק"ג שומן, כלומר

מכתבי קוראים

ורדית 035

במשך כ-720 ימי חליבה הניבה ורדית ס"ה 22,107 ק"ג חלב עם 3.1% שומן. מזה מתקבל שתנובת החלב הממוצעת שלה היתה 31.0 ק"ג ליום חליבה. תנובת השיא של 39.8 ק"ג חלב הניבה בביקורת החמישית לאחר ההמלטה, בנובמבר 1978.

ורדית 035 החרעה 15 פעמים, כולל נסיון להרבעה טבעית שנעשה לאחר שכלו כל התקוות להתעברות בהזרעה מלאכותית. לאחר

באחת מחוברות "משק בקר וחלב" נתבקשו הבוקרים לספר על מבכירות עם תנובות יוצאות דופן. נראה לי שסיפורה של המבכירה "ורדית 035" בעדר שלנו הוא בהחלט חורג מהממוצע. ורדית בת מעץ 718, נולדה בעדר של הח' אליעזר בק מתל עדשים ב-7.6.76. אנחנו קנינו אותה ממנו ב-30.5.78. ב-30.6.78 היא המליטה בפעם הראשונה והיחידה, מבכירה בריאה לכל דבר.

שלישיה ברפת גלעד

ביום שבת ה־14.6.80 נולדה ברפת גלעד שלישיה, 2 עגלות ועגל.
האם סהרה מס' 491;
האב זורבה מס' 494.
העגלים גדולים ויפים וגם לאם שלום, כפי שמראה התמונה (ראה תמונת השער).
עמיר אורן, רכו רפת

שגם "דרך הטבע" לא הועילה נמכרה ורדית ב־18.6.80, במשקל של 680 ק"ג.
יש אומרים שבעתיד הלא רחוק יהיו העדרים בנויים משני סוגי פרות: חלק אחד שיתן חלב ופרות אחרות שתעשינה את מלאכת ההריון וייצור הוולדות. אם יבואו ימים כאלה ניזכר בוודית דומותיה שעשו את העבודה בימים קשים אלה.

רמי רוגל, גבת

היצע וביקוש

- למכירה
    - 13 יחידות חליבה דוארוואק 300 קומפלט מיכל חלב 5,000 USOM ליטר עם מערכת קרור
    - מיכל חלב 2,500 ליטר עם מערכת קרור מכסחת ג'ון דיר
    - נא לפנות לרכו הרפת, קיבוץ נחשונים ד.ג. המרכז, טל: 900139, 03 900370
  - למכירה
    - משאבת ואקום VP-40
    - 18 קמצים אלפא לאוואל כחולים
    - נא לפנות לרכו הרפת
    - שער העמקים, טל: 5-932083 04
  - מעוניינים לרכוש עד 50 עגלות מספר העדר, גמולות משק בנימיני־מטוס, מושב רמות, ד.ג. הגליל העליון, טל: 067 63207
  - גידול עגלות – בקבוצת לביא על המעוניינים להתקשר לרפת, קבוצת לביא ד.ג. גליל תחתון טל: 067 92280-1
  - דרוש ציוד חליבה משומש 3 יחידות חליבה אלפא לאוואל עם צנצנות קומפלט
  - 6 ברזי טריפלקס אלפא לאוואל
  - 1 משחרר גדול אלפא לאוואל
  - נא לפנות לעזריאל סטרשנוב, ניר בנים ד.ג. לכיש צפון, טל: 055 81560
- דרוש למשק חלב מושבי חדש ציוד למכון חליבה קומפלט 6 יחידות אלפא לאוואל בהצעות נא לפנות להתאחדות מגדלי בקר
  - דרוש מיכל חלב משומש 1,500 ליטר בלי קרור להרכבה על מרכב. בהצעות נא לפנות למשק פרנק־מרקס מושב אורות, טל: 055 81705 או 055 82586
  - למכירה
    - מערכת חליבה פולווד מושבית
    - 6 יחידות קומפלט
    - נא לפנות לאורי פירץ, באר טוביה
  - למכירה
    - טרקטור הידרו־70 הידרוסטטי
    - שנת ייצור 1975 במצב טוב
    - מתאים לחלוקה בעגלה מערבלת ועבודה בכף
    - נא לפנות למרכז המשק, קיבוץ נחל עז ד.ג. נגב, טל: 051 97271-2-3
  - למכירה
    - עגלה מערבלת תוצרת Butler
    - במצב טוב
    - נא לפנות למרכז המשק או הרפת
    - קיבוץ בית העמק, טל: 5-922664 04